

СТ А Н О В И Щ Е

От: От: доц. д-р Даниел Стоянов Йорданов

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

Научна специалност: Икономика и управление;

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *Икономика и управление (туризъм)* в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Десислава Александрова Александрова*
Тема на дисертационния труд: ***Привлекателност на дестинациите за медицински туризъм***

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 974/26.03.2025 на Зам.-ректора по НИД.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Икономика на туризма“, факултет „Икономика на инфраструктурата“ на УНСС по Научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“, съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 930/27.04.2020 г. и № 146/24.01.2024 г. Обучението е осъществено в редовна и задочна форма през периода 2020 – 2025 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Структурата на дисертационния труд е с общ обем от 283 страници, в текста са включени 7 таблици и 31 фигури, списък на използваната литература – 17 стр. и приложения – 20 стр. Структурата на дисертационния труд е представена в увод, три глави и заключение. от които: увод – 5 стр., изложение в три глави – 234 стр., заключение – 3 стр. Всяка глава завършва с изводи. Като обем и структура дисертационният труд съответства напълно на общоприетите стандарти. Авторът ясно е

формулирал актуалността на темата, цели, обект, задачи и ограничения на дисертационния труд. Съдържанието съответства на заглавието.

Представеният дисертационен труд е посветен на актуален и значим проблем, а именно развитието на медицинския туризъм и е свързан с изследването на необходимостта от развитие на специализирани дестинации, предлагане на висококачествени здравни услуги и използване на иновации за отговор на специфичните здравни потребности на туристите.

Целта на изследването – да се анализира медицинският туризъм като двигател на икономически растеж и средство за повишаване на конкурентоспособността на туристическите дестинации – **е ясно формулирана и постигната**. Това е осъществено чрез проучване на факторите, влияещи върху тяхната привлекателност, както и на добрите практики за привличане на международни пациенти, с особен акцент върху потенциала на България в този сектор.

Задачите, поставени в рамките на изложението, са последователно изпълнени и допринасят за реализиране на основната цел.

Правилно е обособен изследваният **обект** в дисертационния труд – дестинациите и обектите за медицински туризъм, които се анализират с цел повишаване на тяхната привлекателност.

Предметът на изследването – привлекателността на медицинските туристически дестинации според мнението на потенциални и реални потребители – е ясно очертан.

На базата на формулираните цел, задачи, обект и предмет на изследването е изградена дисертацията в структурно и съдържателно отношение.

В дисертационния труд, чрез формулирането и потвърждаването на три научни хипотези се обосновава **водещата теза**, че България има значителен потенциал за развитие в областта на медицинския туризъм. Подсилването на специализацията в тази област допринася за напредъка и повишаване на конкурентните предимства на туристическите дестинации.

Използваната научна литература обхваща богата гама от съвременни източници, нормативна база и международни статистически данни, което придава цялостност и научна стойност на проведеното изследване.

Като обем, структура, използвани научни методи, достигнати изводи и обобщения, дисертационният труд напълно отговаря на научните изисквания, предявени към подготовката на докторска дисертация.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Във връзка със значимостта и практическата приложимост на резултатите, представени в дисертационния труд, са формулирани конкретни препоръки с потенциал за внедряване в различни нива на управление и практика. Министерството на туризма може да използва изведените изводи при формирането и усъвършенстването на политики, насочени към развитие на медицинския туризъм. Туристическите райони биха могли да интегрират здравния туризъм като ключов елемент в своите стратегически планове. Освен това, мениджърите на здравни и туристически обекти могат да използват препоръките за разработване на иновативни и конкурентоспособни туристически продукти. Предложенията са приложими и от страна на туроператори при създаването на цялостни, интегрирани туристически пакети в областта на медицинския туризъм.

В подкрепа на поставената **цел и изследователска теза** е разработена методологична рамка, основана на интеграция от подходи и изследователски методи, адекватни на характера и обхвата на изследването.

Постигането на **целта** е реализирано чрез съчетаване на задълбочен теоретичен анализ с практически насочени препоръки, целящи засилване на конкурентоспособността и повишаване на привлекателността на България като дестинация за медицински туризъм.

Формулираните **изследователски задачи** са ясно дефинирани и са в пълно съответствие с разгърнатата проблематика и логиката на изследването.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Изведените научни приноси кореспондират с текста и са доказателство за достигнатите от докторанта заключения.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Предоставените публикации на докторанта отговарят на изискванията като брой и съдържание, като всички са свързани с темата на научния труд. Публикациите са релевантни и покриващи изискванията.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът на дисертационния труд е оформен според изискванията, като надлежно отразява основните елементи на научния труд и дава представа за целите на проведеното научно изследване, използваните методи и подходи, както и постигнатите резултати.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Цялостното впечатление от дисертационния труд е положително. С оглед бъдещи научни разработки на докторанта, препоръчвам апробация и

продължаващо приложение на посочените изводи за подпомагане на развитието на дестинации за здравен и медицински туризъм, както и участие в инициирането на инициативи, насочени към интегриране на иновации и добри практики в управлението на специализирани туристически продукти.

8. Заключение

Дисертационният труд на тема **„Привлекателност на дестинациите за медицински туризъм“** с автор Десислава Александрова съдържа научни и приложни резултати, които отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав и правилника за неговото прилагане. Постигнатите резултати съответстват на изискванията на Правилника за приемане и обучение на докторанти в УНСС.

Поради гореизложеното, давам своята положителна оценка за проведеното изследване и **предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъди ОНС „доктор“ по научната специалност „Икономика и управление (туризъм)“ на Десислава Александрова.**

Дата 22.04.2025 г., София

Подпис:

СТА Н О В И Щ Е

From: Assoc. Prof. Dr. Daniel Stoyanov Yordanov

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

Scientific specialty: Economics and Management

Subject: Dissertation for the award of educational and scientific degree
"Doctor" in the scientific specialty "Economics and Management"
(Tourism) in the Department of „Economics of Tourism“ at
UNWE.

Reason for presenting the review: Participation in the composition of the scientific jury for the defense of the dissertation according to Order № 974/26.03.2025 of the Vice Rector of UNWE.

Author of the dissertation: **Desislava Alexandrova Alexandrova**

Dissertation topic: **ATTRACTIVENESS OF DESTINATIONS FOR MEDICAL TOURISM**

1. Information about the doctoral student

The dissertant was trained in a doctoral program at the Department of „Economics of Tourism“, of the University of National and World Economy in the scientific specialty "Economics and Management (Tourism)", according to the Order of the Rector of the University of National and World Economy No. 930/27.04.2020 and No. 146/24.01.2024. The training was carried out in full-time and part-time form during the period 2020 - 2025.

2. General characteristics of the presented dissertation

The structure of the dissertation has a total volume of 283 pages, the text includes 7 tables and 31 figures, a list of used literature – 17 pages and appendices – 20 pages. The structure of the dissertation is presented in an introduction, three chapters and a conclusion. of which: introduction – 5 pages, an exposition in three chapters – 234 pages, a conclusion – 3 pages. Each chapter ends with conclusions. In terms of volume and structure, the dissertation fully complies with generally accepted standards. The author has

clearly formulated the relevance of the topic, goals, object, tasks and limitations of the dissertation. The content corresponds to the title.

The presented dissertation is dedicated to a current and significant problem, namely the development of medical tourism and is related to the study of the need for the development of specialized destinations, the provision of high-quality health services and the use of innovations to respond to the specific health needs of tourists.

The objective of the study – to analyze medical tourism as a driver of economic growth and a means of increasing the competitiveness of tourist destinations – is clearly formulated and achieved. This was achieved by studying the factors influencing their attractiveness, as well as good practices for attracting international patients, with a particular emphasis on Bulgaria's potential in this sector.

The tasks set within the framework of the presentation have been consistently fulfilled and contribute to the realization of the main objective.

The research object in the dissertation work has been correctly identified – the destinations and sites for medical tourism, which are analyzed in order to increase their attractiveness.

The subject of the study – the attractiveness of medical tourist destinations according to the opinion of potential and actual users – is clearly outlined.

Based on the formulated goal, tasks, object and subject of the study, the dissertation has been built in structural and content terms.

In the dissertation, through the formulation and confirmation of three scientific hypotheses, the leading thesis is substantiated that Bulgaria has significant potential for development in the field of medical tourism. Strengthening specialization in this area contributes to the progress and increase of the competitive advantages of tourist destinations.

The scientific literature used covers a wide range of modern sources, regulatory framework and international statistical data, which gives integrity and scientific value to the research conducted.

In terms of volume, structure, scientific methods used, conclusions reached and generalizations, the dissertation fully meets the scientific requirements set for the preparation of a doctoral dissertation.

3. Evaluation of the obtained scientific and scientific-applied results

In connection with the significance and practical applicability of the results presented in the dissertation, specific recommendations have been formulated with the potential for implementation at various levels of management and practice. The Ministry of Tourism can use the conclusions

drawn in the formation and improvement of policies aimed at the development of medical tourism. Tourist regions could integrate health tourism as a key element in their strategic plans. In addition, managers of health and tourist sites can use the recommendations for the development of innovative and competitive tourist products. The proposals are also applicable by tour operators when creating comprehensive, integrated tourist packages in the field of medical tourism.

In support of the set goal and research thesis, a methodological framework has been developed, based on the integration of approaches and research methods, adequate to the nature and scope of the study.

The goal has been achieved by combining in-depth theoretical analysis with practically oriented recommendations aimed at strengthening the competitiveness and increasing the attractiveness of Bulgaria as a destination for medical tourism.

The formulated research tasks are clearly defined and are in full accordance with the developed issues and logic of the study.

4. Assessment of the scientific and scientific-applied contributions

The scientific contributions made correspond to the text and are evidence of the conclusions reached by the dissertation.

5. Assessment of the publications on the topic of the dissertation

The submitted publications of the dissertant meet the requirements in terms of number and content, all of them are related to the topic of the scientific work. The publications are relevant and meet the requirements.

6. Evaluation of the abstract (autoreferat)

The abstract of the dissertation is formatted according to the requirements, duly reflecting the main elements of the scientific work and giving an idea of the objectives of the scientific research, the methods and approaches used, as well as the results achieved.

7. Critical remarks, recommendations and questions

The overall impression of the dissertation is positive. In view of the doctoral student's future scientific developments, I recommend testing and continued application of the above conclusions to support the development of health and medical tourism destinations, as well as participation in initiating initiatives aimed at integrating innovations and good practices in the management of specialized tourism products.

8. Conclusion

The dissertation on the topic "Attractiveness of destinations for medical

tourism" with author Desislava Alexandrova contains scientific and applied results that meet the requirements of the Act on the Development of Academic Staff and the Regulations for its implementation. The achieved results correspond to the requirements of the Regulations for the Admission and Training of Doctoral Students at the UNWE.

Due to the above, I give my positive assessment of the conducted research and propose the Honorable Scientific Jury to award the degree of Doctor of Education and Science to Desislava Alexandrova in the scientific specialty "Economics and Management (Tourism)"

22.04.2025/Sofia

Signature:.....